

SPRÁVNÍ UJEDNÁNÍ

K PROVÁDĚNÍ SMLOUVY O SOCIÁLNÍM ZABEZPEČENÍ

MEZI

ČESKOU REPUBLIKOU

A

ŠPANĚLSKÝM KRÁLOVSTVÍM

V souladu s ustanovením článku 28 odst. 1 Smlouvy o sociálním zabezpečení mezi Českou republikou a Španělským královstvím ze dne 13. května 2002 příslušné úřady:

- za Českou republiku Ministerstvo práce a sociálních věcí a
Ministerstvo zdravotnictví
- za Španělské království Ministerstvo práce a sociálních věcí

dohodly administrativní opatření nezbytná pro provádění Smlouvy a společně přijímají následující ustanovení:

ČÁST I VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 1 Definice

1. Termíny a výrazy dále vymezené mají v tomto správním ujednání následující význam:
 - a) „Smlouva“ – znamená Smlouvu o sociálním zabezpečení mezi Českou republikou a Španělským královstvím ze dne 13. května 2002.
 - b) „Správní ujednání“ – znamená Správní ujednání k provádění Smlouvy.
 - c) „Styčné místo“ – znamená místo, které odpovídá především za koordinaci a předávání informací mezi institucemi obou smluvních stran a informovanost zúčastněných osob.
2. Termíny a výrazy vymezené v článku 1 Smlouvy mají v tomto správním ujednání stejný význam, jenž je jim dán v uvedeném článku.

Článek 2 Styčná místa

1. V souladu s ustanovením článku 28, odst. 2, písmeno a) Smlouvy se na každé ze smluvních stran určují následující styčná místa:
 - A) Ve Španělsku:
 - a) Státní ústav sociálního zabezpečení – INSS – pro všechna odvětví s výjimkou zvláštního odvětví námořních pracovníků a pro všechny sociální dávky s výjimkou dávek v nezaměstnanosti.
 - b) Sociální ústav námořnictva – ISM – pro všechny sociální dávky zvláštního odvětví námořních pracovníků.
 - c) Státní ústav zaměstnanosti – INEM – pro všechny sociální dávky týkající se nezaměstnanosti ve všech odvětvích s výjimkou zvláštního odvětví námořních pracovníků.

B) V České republice:

- a) Česká správa sociálního zabezpečení – pro peněžité dávky v nemoci a mateřství, dávky v invaliditě, ve stáří a pozůstalých.
- b) Centrum mezistátních úhrad – pro zdravotní péči.
- c) Správa služeb zaměstnanosti/Ministerstvo práce a sociálních věcí – pro dávky v nezaměstnanosti.
- d) Ministerstvo práce a sociálních věcí – pro rodinné přídavky.

2. Příslušné úřady každé ze smluvních stran mohou určit další styčná místa odlišná od těch, která jsou uvedena v odstavci 1 tohoto článku a upravit jejich pravomoci. V takovém případě neprodleně sdělí svoje rozhodnutí příslušným úřadům druhé smluvní strany.

Článek 3 **Kompetentní instituce**

Kompetentní instituce pro provádění Smlouvy jsou následující:

1) Ve Španělsku:

- a) Provinční správy Státního ústavu sociálního zabezpečení – INSS – pro všechny sociální dávky s výjimkou dávek v nezaměstnanosti a pro všechna odvětví kromě zvláštního odvětví námořních pracovníků.
- b) Provinční správy Státního ústavu zaměstnanosti – INEM – pro všechny sociální dávky v nezaměstnanosti ve všech odvětvích s výjimkou zvláštního odvětví námořních pracovníků.
- c) Sociální ústav námořnictva – ISM – pro všechny sociální dávky zvláštního odvětví námořních pracovníků.
- d) Státní ústav migrace a sociálních služeb – IMSERSO – pro invalidní a starobní důchody nezávislé na příspěvcích.
- e) Všeobecná pokladna sociálního zabezpečení – TGSS – pro uplatňování článku 9, odst. 1 Smlouvy a pro výjimky individuální povahy, které budou dojednány na základě článku 9, odst. 2 Smlouvy.

2) V České republice:

- a) Česká správa sociálního zabezpečení a specializované orgány pro určité kategorie osob – pro peněžité dávky v nemoci a mateřství, dávky v invaliditě, ve stáří a pozůstalých a pro uplatňování článku 9, odst. 1 Smlouvy a pro výjimky individuální povahy, které budou dojednány na základě článku 9, odst. 2 Smlouvy.
- b) Zdravotní pojišťovny – pro zdravotní péči.
- c) Úřady práce – pro dávky v nezaměstnanosti,
- pro rodinné přídatky.

Článek 4

Komunikace mezi styčnými místy a kompetentními institucemi

1. Styčná místa a kompetentní instituce mohou mezi sebou a se zúčastněnými osobami komunikovat přímo.
2. Styčná místa vyjmenovaná v článku 2 tohoto správního ujednání, popřípadě kompetentní instituce uvedené v článku 3 tohoto správního ujednání vypracují formuláře potřebné pro provádění Smlouvy. Zaslání uvedených formulářů nahrazuje přímé předložení dokumentů prokazujících údaje v nich uvedené.

Článek 5

Uplatňování zvláštních pravidel a výjimky

1. V případech, na něž se vztahuje článek 9, odst. 1, písmena a), b), c), f) a g) Smlouvy, vydá kompetentní instituce smluvní strany, jejíž právní předpisy se na případ vztahují, a to na žádost zaměstnavatele nebo na žádost osoby samostatně výdělečně činné, potvrzení o době, po kterou se na pracovníka nebo osobu samostatně výdělečně činnou dále vztahují její právní předpisy. Jeden výtisk tohoto potvrzení bude zaslán kompetentní instituci druhé smluvní strany a druhý výtisk zůstane uvedenému pracovníkovi jako důkaz, že se na něj nevztahují předpisy o povinném pojištění druhé smluvní strany.
2. Žádost o souhlas s prodloužením doby vyslání podle článku 9, odst. 1, písmene a) a b) Smlouvy je podávána zaměstnavatelem nebo osobou samostatně výdělečně činnou tři měsíce před skončením tříletého období uvedeného v článku 9, odstavci 1, písmenu a) a b) Smlouvy.

Žádost se zašle kompetentní instituci smluvní strany, na jejímž území je zaměstnanec, nebo osoba samostatně výdělečně činná, pojištěn. Tato instituce

se o prodloužení dohodne s kompetentní institucí smluvní strany, na jejíž území je dotyčná osoba vyslána.

3. Zanikne-li pracovní poměr mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem, který ho vyslal na území druhé smluvní strany, před ukončením období, na které byl vyslán, zaměstnavatel oznámí tuto skutečnost kompetentní instituci smluvní strany, u níž je pracovník pojištěn a ta to okamžitě sdělí kompetentní instituci druhé smluvní strany.
4. Jestliže osoba samostatně výdělečně činná přestane vykonávat svou činnost před ukončením období stanoveného ve formuláři, oznámí tuto skutečnost kompetentní instituci smluvní strany, u níž je pojištěna a ta to okamžitě sdělí kompetentní instituci druhé smluvní strany.
5. Jestliže osoba, na níž se vztahuje článek 9, odst. 1, písmeno e) Smlouvy využije nabízené možnosti v něm obsažené, oznámí to kompetentní instituci smluvní strany, jejíž systém sociálního zabezpečení si zvolila, a to prostřednictvím svého zaměstnavatele. Tato instituce o tom podá informaci kompetentní instituci druhé smluvní strany na příslušném formuláři, jehož jeden výtisk zůstane zainteresované osobě jako důkaz, že se na ni nevztahují předpisy o povinném pojištění druhé smluvní strany.

ČÁST II ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ

KAPITOLA 1 DÁVKY ZDRAVOTNÍ PÉČE

Článek 6 Poskytování zdravotní péče při pobytu

1. Pro obdržení zdravotní péče uvedené v článku 10 Smlouvy, pracovník nebo jeho rodinní příslušníci, kteří pobývají přechodně na území druhé smluvní strany, a jejichž zdravotní stav vyžaduje naprosto nezbytně poskytnutí péče, předloží instituci v místě pobytu potvrzení o svém nároku na zdravotní péči na stanoveném formuláři, který vydává kompetentní instituce, a na němž je uvedena doba jeho platnosti.
2. Jestliže osoba, která žádá o poskytnutí zdravotní péče, nemůže předložit formulář uvedený v předchozím odstavci, potom si její instituce v místě pobytu vyžádá od kompetentní instituce.
3. Pro další poskytování zdravotní péče podle článku 10 odst. 4 Smlouvy, instituce v místě pobytu požádá na příslušném formuláři kompetentní instituci o souhlas.

Kompetentní instituce oznámí v nejkratší možné lhůtě svoje rozhodnutí a případně určí dobu poskytování.

4. V případě potřeby implantace protézy, poskytnutí ortézy nebo rehabilitační péče požádá instituce v místě pobytu o souhlas kompetentní instituci, která odpoví v nejkratší možné lhůtě.

Tento souhlas nebude nutný v případech nutné a neodkladné péče a pokud částka za protézu, ortézu nebo rehabilitaci nepřesáhne 500 eur. Poskytnutí takových dávek instituce v místě pobytu oznámí v nejkratší možné lhůtě kompetentní instituci.

Seznam protéz a ortéz podle tohoto odstavce je uveden v Příloze I tohoto správního ujednání.

Článek 7

Úhrada nákladů za poskytnutou zdravotní péči

1. Úhrada nákladů za zdravotní péči podle článku 11 Smlouvy se provede prostřednictvím styčných míst na základě vyúčtování předloženého institucí, která péči poskytla.
2. Styčné místo smluvní strany, jejíž instituce poskytla péči, zašle jednou za půl roku na příslušném formuláři styčnému místu druhé smluvní strany vyúčtování nákladů za každý jednotlivý případ poskytnuté zdravotní péče.
3. Styčné místo provede finanční převody ve lhůtě nejvýše dvacet čtyři měsíců následujících po přijetí vyúčtování, s nimiž kompetentní instituce vyslovila souhlas.
4. Nesouhlas kompetentní instituce s určitým vyúčtováním nebo jeho položkami týkajícími se refundace nebude mít za následek zadržetí finančních prostředků odpovídajících té části vyúčtování, s níž byl souhlas vyjádřen.

Sporné vyúčtování nebo jeho položky budou dodatečně uhrazeny ihned poté, jakmile budou nesrovnalosti vyřešeny. Pokud k tomu nedojde ve lhůtě nejvýše třiceti šesti měsíců od data přijetí původního vyúčtování, stanou se předmětem společného posouzení příslušných institucí a úřadů.

KAPITOLA 2

PENĚŽITÉ DÁVKY PŘI DOČASNÉ PRACOVNÍ NESCHOPNOSTI, V MATEŘSTVÍ A PŘI RIZIKOVÉM TĚHOTENSTVÍ

Článek 8

Potvrzení o dobách pojištění

Jestliže pro poskytování peněžitých dávek při dočasné pracovní neschopnosti, v mateřství a při rizikovém těhotenství potřebuje kompetentní instituce jedné ze smluvních stran sečíst doby pojištění podle článku 5 Smlouvy, vyžádá si příslušným formulářem od instituce druhé smluvní strany potvrzení o dobách pojištění získaných podle jejich právních předpisů.

KAPITOLA 3

DÁVKY V INVALIDITĚ, VE STÁŘÍ A POZŮSTALÝCH

Článek 9

Určení instituce provádějící řízení

Žádosti o dávky bude vyřizovat instituce, jíž řízení přísluší, určená podle těchto pravidel:

- a) Má-li dotyčná osoba bydliště v jedné ze smluvních stran, bude to kompetentní instituce v místě bydliště.
- b) Má-li dotyčná osoba bydliště ve třetí zemi, bude to kompetentní instituce smluvní strany, podle jejíchž právních předpisů byla dotyčná osoba nebo plátce pojištění naposledy pojištěna.
- c) Týká-li se žádost o dávky pouze dob pojištění v jedné smluvní straně, bude to kompetentní instituce této smluvní strany.

Článek 10

Žádost o dávky

1. Pro získání nároku na dávky v invaliditě, ve stáří nebo pozůstalých, dotyčná osoba předloží žádost přednostně kompetentní instituci, které její vyřízení přísluší podle ustanovení předchozího článku a v souladu s jejími právními předpisy.
2. Není-li instituce, která žádost obdržela, příslušná k jejímu vyřízení, okamžitě ji předá spolu s veškerou dokumentací a uvedením data obdržení žádosti styčnému místu druhé smluvní strany.

3. Datum předložení žádosti jedné z kompetentních institucí bez ohledu na to, zda jí vyřízení přísluší, se bude považovat za datum předložení této žádosti druhé kompetentní instituci a tato žádost bude platná pro přiznání dávek v obou smluvních stranách.

Bez ohledu na výše uvedené se na žádost dotyčné osoby žádost o dávky ve stáří nebude považovat za předloženou kompetentní instituci druhé smluvní strany.

Článek 11 **Poskytování dávek**

1. Kompetentní instituce, které přísluší projednání žádosti, vyplní příslušný formulář a zašle neprodleně dvě vyhotovení styčnému místu druhé smluvní strany.
2. V případech žádosti o dávky v invaliditě se k formuláři přiloží lékařská zpráva vyhotovená odbornými lékaři, kteří mají v každé ze smluvních stran pověření pro posuzování invalidity, jež bude obsahovat:
 - Informaci o zdravotním stavu pracovníka.
 - Důvody pracovní neschopnosti.
 - Předpokládanou možnost rekonvalescence, pokud existuje.
3. Kompetentní instituce, která obdrží formuláře uvedené v odstavci 1 tohoto článku, vrátí kompetentní instituci první smluvní strany jeden exemplář zmíněného formuláře, v němž jsou uvedeny doby pojištění získané podle jí prováděných právních předpisů, datum přiznání a výše dávek přiznaných touto institucí.
4. Kompetentní instituce zašlou dotyčným osobám přijatá rozhodnutí a sdělí způsoby a lhůty pro odvolání, které mají k dispozici v souvislosti s těmito rozhodnutími podle uplatňovaných právních předpisů.

Kompetentní instituce obou smluvních stran si vymění kopie přijatých rozhodnutí.
5. Kompetentní instituce každé ze smluvních stran si mohou, je-li to nezbytné pro účely jimi prováděných právních předpisů, vzájemně vyžádat informace o výši dávek, které dotyčné osoby pobírají od druhé smluvní strany.
6. Instituce v místě bydliště poživatele dávek podle článku 30 Smlouvy zajistí v souladu s jí používanými právními předpisy lékařské kontroly požadované kompetentní institucí k její tíži.

Článek 12

Zvýšení dávky za doby dobrovolného pojištění

1. Pro výpočet jak teoretického důchodu, tak skutečné dávky podle článku 14 odst. 2 Smlouvy budou platit pravidla stanovená v článku 5 Smlouvy.
2. Skutečná splatná částka vypočtená podle článku 14 odst. 2 Smlouvy se zvýší o částku odpovídající dobám dobrovolného pojištění, které nebyly vzaty v úvahu podle pravidla uvedeného v článku 5 odst. 2 písm. a) Smlouvy. Toto zvýšení bude vypočteno podle platných právních předpisů té smluvní strany, podle kterých byly doby dobrovolného pojištění získány.

KAPITOLA 4 RODINNÉ DÁVKY

Článek 13

Přiznání nároku na rodinné přídavky

1. Pro provádění článku 21, odstavců 1 a 2 Smlouvy pracovník nebo poživatel důchodu podá žádost na příslušném formuláři kompetentní instituci smluvní strany, kde je pojištěn nebo od které pobírá důchod.

K této žádosti bude přiloženo potvrzení týkající se rodinných příslušníků pracovníka nebo poživatele důchodu, kteří mají bydliště na území druhé smluvní strany, na příslušném formuláři vyhotoveném orgánem státu, v němž rodinní příslušníci mají své bydliště a který je k tomu příslušný.

Uvedené potvrzení bude aktualizováno na žádost kompetentní instituce nebo jakmile instituce v místě bydliště rodinných příslušníků zjistí změny, které by mohly ovlivnit nárok na rodinné přídavky.

2. Pracovník nebo poživatel důchodu je povinen oznámit kompetentní instituci jakoukoli změnu týkající se jeho situace a situace jeho rodinných příslušníků, která by mohla ovlivnit nárok nebo výši poskytovaných přídavek.

KAPITOLA 5 DÁVKY PRO PŘÍPAD PRACOVNÍCH ÚRAZŮ A NEMOCÍ Z POVOLÁNÍ

Článek 14

Žádost o poskytování dávek

1. Žádosti o poskytování dávek upravovaných v Části III, Kapitole 5 Smlouvy, jsou předkládány přímo kompetentním institucím, aniž by byl dotčen odst. 2 tohoto článku.

2. Pracovníci, kteří v okamžiku, kdy utrpí pracovní úraz nebo je u nich zjištěna nemoc z povolání nebo zhoršení jejich zdravotního stavu, mají bydliště nebo se nalézají na území smluvní strany odlišné od smluvní strany, kde má sídlo kompetentní instituce, mohou předložit svou žádost o dávky instituci smluvní strany, kde se nalézají nebo kde mají bydliště. V tomto případě bude žádost předána styčnému místu druhé smluvní strany spolu s dostupnou zdravotní dokumentací o úrazu, jeho důsledcích, zjištění nemoci z povolání nebo zhoršení zdravotního stavu.

Článek 15 **Poskytování dávek**

1. Při splnění podmínek podle článku 25 Smlouvy, kompetentní instituce smluvní strany, na jejímž území došlo ke zhoršení nemoci z povolání, zašle oznámení o této skutečnosti kompetentní instituci druhé smluvní strany spolu s údaji o pracovní činnosti tam vykonávané. V případech podle článku 25 odst. 2 Smlouvy kompetentní instituce smluvní strany, na jejímž území ke zhoršení došlo, může požádat kompetentní instituci druhé smluvní strany o údaje o dávkách, které vyplácí dotyčné osobě a o dostupnou zdravotní dokumentaci, která jí bude poskytnuta v nejkratší možné době.
2. Kompetentní instituce odpovědná za výplatu dávek pro zhoršení nemoci z povolání bude o přijatém rozhodnutí informovat kompetentní instituci druhé smluvní strany.
3. Instituce v místě bydliště poživatele dávek z titulu pracovního úrazu nebo nemoci z povolání podle článku 30 Smlouvy zajistí, i když k tomu není kompetentní, v souladu s jí používanými právními předpisy, lékařské kontroly požadované kompetentní institucí k její tíži.

KAPITOLA 6 **DÁVKY V NEZAMĚSTNANOSTI**

Článek 16 **Potvrzení o dobách pojištění**

1. Pokud pro poskytování dávek v nezaměstnanosti kompetentní instituce jedné ze smluvních stran musí sečíst doby pojištění podle článku 27 Smlouvy, vyžádá si od instituce druhé smluvní strany na příslušném formuláři potvrzení o dobách pojištění, které jsou započitatelné podle jejich právních předpisů pro tyto dávky a které jsou uvedeny v Příloze II tohoto Správního ujednání, pokud toto potvrzení nepředloží přímo žadatel.
2. Na uvedeném formuláři bude potvrzena i doba pobírání dávek v nezaměstnanosti za doby pojištění uvedené v odst. 1 tohoto článku.

ČÁST III RŮZNÁ USTANOVENÍ

Článek 17

Kontrola a administrativní spolupráce

1. Za účelem kontroly nároků svých poživatelů dávek majících bydliště na území druhé smluvní strany si kompetentní instituce obou smluvních stran budou vzájemně poskytovat nezbytné informace o skutečnostech, které by podle jejich právních předpisů mohly vést ke změně, pozastavení nebo zániku nároků na poskytování dávek.
2. Styčná místa obou smluvních stran si budou vyměňovat statistické údaje týkající se plateb důchodů poskytovaných poživatelům majícím bydliště na území druhé smluvní strany. Tyto údaje budou obsahovat počty poživatelů a celkovou částku důchodů poskytnutých v průběhu uplynulého kalendářního roku a každoročně budou předány v prvním pololetí následujícího roku.

Článek 18

Výplata dávek

Dávky, které se podle právních předpisů jedné smluvní strany mají vyplácet poživatelům, kteří mají bydliště na území druhé smluvní strany, se jim budou vyplácet přímo a způsobem stanoveným v každé ze smluvních stran.

ČÁST IV ZÁVĚREČNÉ USTANOVENÍ

Článek 19

Platnost

Toto správní ujednání vstoupí v platnost ve stejný den jako Smlouva a bude platit po stejnou dobu, pokud se příslušné úřady obou smluvních stran nedohodnou jinak.

Dáno v *Praze* dne *23. 3. 2004* ve dvou původních vyhotoveních, každé v jazyce českém a španělském, přičemž obě znění mají stejnou platnost.

Čestmír Sajda
za Ministerstvo práce a sociálních věcí
a za Ministerstvo zdravotnictví
České republiky

Santiago Cabanas Ansorena
za Ministerstvo práce a sociálních věcí
Španělského království

